

РЕШЕНИЕ

№ 3022

гр. София, 04.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 09.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Елеонора Стоянова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **8966** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1, ал. от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба вх. № 28323/11.09.2020г., подадена от Г. В. Н. с адрес [населено място],[жк], [улица], чрез адв. Н. Х. М. със съдебен адрес [населено място], [улица], с която е предявен иск срещу Областна дирекция на МВР – С. с адрес [населено място], [улица] правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за заплащане на претърпени неимуществени вреди в размер на 500 000 лева, от незаконосъобразни действия на служители на ответника и от полицейско разпореждане, отменено като незаконосъобразно с влязло в сила съдебно решение №62/10.10. 2014г. по адм.дело № 85/2014г. на Административен съд [населено място], ведно със законната лихва от 24.04.2014г. до окончателното плащане.

В исковата молба се твърди, че ищцата в качеството ѝ на земеделски производител, считано от 07.10.2008г. обработва земеделски имот с рег.№003003 по плана за земеразделяне на землището в [населено място], С. област по силата на сключен договор за наем с Н. Н.. Ищцата е регистрирана като земеделски производител, считано от 07.10.2010г. През земеделската 2013/2014г. планирала производство на слънчоглед в процесния имот. За целта извършила всички агротехнически мероприятия, съобразно Агротехническата карта за производство на слънчоглед, включително и есенно третиране с тотален хербицид. Извършена е и есенна дълбока оран, пролетно двукратно култивиране и обработка с изкуствени торове. Засаждането на слънчогледа било насрочено за 26.04.2014г. Имотът се охранявал от частна

охранителна фирма. На 24.04.2014г. полицейски служители от ПУ [населено място], подразделение на ОДМВР – С. изгонват частните охранители от имота, влизат, заедно с група роми с тежка земеделска техника в имота и разрушават всички извършени от Г. В. агротехнически мероприятия. На 26.04.2014г. Г. В. заварва земеделския имот неправомерно окупиран от полицейските служители и техните съучастници от ромски произход. М. М. Й. К. заявява, че имотът е окупиран от полицаи и чрез сила и заплахи, включително с огнестрелно оръжие пречи на наемателката да извърши плануваното агротехническо мероприятие - полагане на семена на слънчоглед. На място пристигат множество полицейски служители, някои с патрулни автомобили, някои с частни автомобили, всички служители на ОДМВР – С. и неговите подразделения. На място присъствал и собственика на имота, който също не бил допуснат до него от полицейските служители. Подадени са сигнали на тел. 112. М. М. К. издава разпореждане по чл. 55 от ЗМВР, с което забранява на ищцата Г. В. да извърши агротехнически мероприятия в процесния имот. Присъстващите на място полицейски служители поставят полицейски ограждения на процесния имот и възпрепятстват планираните агротехнически мероприятия. Полицейското разпореждане по чл. 55 от ЗМВР е отменено с Решение № 62/10.10.2014г. по адм.дело № 85/2014г. на Административен съд – Силистра, потвърдено с Решение № 241/11.01.2015г. по адм.дело № 1252/2015г. на ВАС на РБ. Случилото се ищцата обяснява с влияние на чужди разузнавателни служби в региона с цел прогонване на етническите българи. В резултат на незаконосъобразното разпореждане и действия на полицейските служители ищцата претърпяла имуществени и неимуществени вреди за периода от деликта на 26.04.2014г. до датата на предявяване на иска. Неимуществените вреди се изразяват в увреждане на репутацията на Г. В. като земеделски производител пред нейните икономически контрагенти. Заявлението на земеделски субсидии е било дублирано, което е накърнило доброто име и авторитет и е опозорило ищцата пред служители на МЗХ и ДФ „Земеделие“. Негативно отражение има и върху политическата кариера на Г. В., срина е авторитетът ѝ пред магистрати, адвокати, политици, общественици, правозащитници, бизнесмени и други лица, с които работи. Провалена е и професионалната ѝ кариера и е опозорено доброто име с което се ползва в професионалните среди. Напуснали са я множество политически последователи, както и последователите ѝ като правозащитник. Провалено е и издигането ѝ за висши държавни длъжности. Грубо е унижена честта и достойнството на ищцата, тя била потресена от случилото се. Изгубила работоспособността си, станала неуверена, не можела да преживее обидата, лесно и бързо се изморявала, изживявала изключително тежки негативни емоции. Не могла да се храни и спи, да се концентрира. Описаните последици изживява и към настоящия момент и едва ли скоро ще успее да ги преживее. Претендира разноска, включително адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата. Представя писмени бележки.

Ответникът – ОДМВР – С., в писмен отговор на исковата молба и в писмени бележки прави възражение за недопустимост на производството, алтернативно за неоснователност на исковата претенция и прекомерно завишен размер на претендираното обезщетение. Прави искане за присъждане на разноска.

Прокурор К. Д. от СГП дава заключение, че искът дори да е основателен, не е доказан. Административен съд София – град, след преценка на становищата на страните и въз основа на събраните по делото доказателства приема за установено от фактическа

страна следното:

На 26.04.2014г. в 11 часа в [населено място] е издадено разпореждане на полицейски орган с адресат Г. В. Н. на основание чл. 55 от ЗМВР да не предприема агротехнически мероприятия в имот № 003003, находящ се в землището на [населено място], Област С. до разрешаване на спора по законоустановения ред. В полицейското разпореждане ищцата е випсала, че няма спор с никого, а само с 4 служители на МВР. С Решение № 62/10.10.2014г. на Административен съд – Силистра по адм.дело № 85/2014г. е отменено като незаконосъобразно по жалба на Г. В. Н. разпореждане на М. при РУП [населено място] от 26.04.2014г., с което на основание чл. 55 от ЗМВР на ищцата е разпоредено да не предприема агротехнически мероприятия в имот № 003003, находящ се в землището на [населено място], Област С. с площ от 272.30 дка до разрешаване на спора по законоустановения ред.

С Решение № 241/11.01.2016г. на ВАС на РБ по адм.дело №1252/2015г. съдебното решение е оставено в сила.

Видно от представения по делото договор за наем, сключен на 07.06.2012г. в [населено място] между Н. М. Н. като наемодател и Г. В. Н. като наемател, наемодателят е предоставил на наемателя за временно възмездно ползване 272.30 дка, представляващи недвижим имот № 003003 в землището на [населено място], С. област. Срокът на договора е 8 години от датата на подписването му, с възможност за продължаването му за неопределен срок. Към договора е приложена скица на имота. Договорът е регистриран в МЗХ с талон за регистрация /л.91 от делото/. Представени са и предходните договори за наем от 07.10.2008г. и от 07.10.2010г.

Г. В. Н. е регистрирана като земеделски производител на 19.03.2010г., пререгистрирана на 10.03.2011г., 16.02.2012г., 15.02.2013г., 27.02.2014г. и 17.02.2015г. През стопанската 2013г./2014г. лицето е регистрирано с имот № 003003 в землището на [населено място], Област С. с имот с площ от 272, 30 дка, засят с маслодаен слънчоглед. За стопанската 2014г./2015г. лицето се е регистрирало със същия имот, който е засят с пшеница. Обстоятелствата се установяват от Удостоверение изх. № Ш-1577/27.05.2015г.

На 01.11.2013г. е сключен договор за охрана между Г. В. Н. и И. И. Н. за охрана на имот с площ от 272,30 дка, находящ се в землището на [населено място], Област С. по врем на цялата селскостопанска 2013г./2014г.

На 10.09.2014г. е сключен договор между Г. В. Н. и [фирма] за физическа охрана на същия имот за срок от два месеца от неговото подписване.

Впоследствие охраната е възложена на [фирма], считано от 15.07.2015г.

Видно от изготвена докладна записка до ВНД началника на РУ „Полиция“ [населено място] на 24.04.2014г. М. М. К. е посетил процесния имот във връзка със сигнал, че се възпрепятства работата на механизатори в имота. На място заварил механизаторите С. С. Х. и К. Н. К., както и двама охранители, които предупредил да не възпрепятстват работата на механизаторите. Не установил данни за извършено престъпление или нарушение на обществения ред.

Досежно твърденията за действия на чужди разузнавателни служби, извън предмета на компетентност на настоящия съд, видно от доказателствата по делото са сезирани ДАНС и ГДБОП от Комия по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите към 43 НС на РБ. Няма данни за отменен незаконосъобразен административен акт, действия или бездействия на административни органи във връзка с чужди разузнавателни служби.

Като доказателства по делото са приети множество сигнали на Г. В. до Министъра на земеделието и храните, до изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, до множество други български институции, до ЕП в С. и други, в които се съдържат оплаквания относно злоупотреби спрямо земеделски производители в Североизточна България, включително и ищцата.

По делото е разпитан свидетеля Х. М. Н., чиито показания съдът кредитира като обективни, непротиворечиви и достоверни. Свидетелят дава показания, че е видял ищцата няколко дни след като не е била допусната до имота въз основа на полицейското разпореждане. Била притеснена и уплашена. Т. Т., който работел като дознател в полицията и присъствал на 26.04.2014г. му казал, че когато отишли до имота заварили полицейски служител, който им казал, че има полицейско разпореждане да не допусне частния земеделски производител до имота, без да обясни причините. Надвечер връчил разпореждането на Г. В. в писмен вид. Достъп до имота ищцата получила след отмяната по съдебен ред на полицейското разпореждане. Свидетелят дава показания, че тя била притеснена, болезнено преживяла случилото си. Все още се притеснява, била глобена и от органите по европейско подпомагане. Притесненията били свързани и с направените разходи, които нямало откъде да покрие. Г. В. е в ръководството на Зелената партия по данните на свидетеля и случката се отразила много лошо на политическата ѝ кариера. Имала сключено предварително рамково споразумение за реализация на продукцията, което се провалило.

Свидетелите Т. Т. и Е. Ш., чиито показания съдът също кредитира, потвърждават казаното от свидетеля Х. Н.. Свидетелят Т. лично присъствал на случилото се на 26.04.2014г. Целта на отиването им била засаждане на имота със слънчоглед. На място заварили частен автомобил и униформен полицаи без полицейски знак. Полицаят заявил, че няма да влязат в нивата поради полицейска окупация и разпореждане, което обаче не било връчено на ищцата. След позвъняване на тел. 112 дошъл офицер с патрулен автомобил, който потвърдил, че има полицейско разпореждане и забрана за извършване на действия в имота. За конкретната година Г. В. не е успяла да засее имота и получи реколта, не е взела субсидии и била глобена за това, че не е обработила земята. Нанесени ѝ били вреди. Засегната била политическата ѝ кариера като член на Зелената партия. Негативни последици имало и в качеството ѝ на земеделски производител, защото хората ги е страх и тя не може да намери кой да работи на нивата. Всички я гледат с недоверие, това нещо ѝ повлияло негативно. Загубила авторитет и политически позиции. Отслабнала, чувствала се зле и продължава да се чувства зле. Първите години имала психически проблеми, загубила пари, имала наложени глоби, всичко се натрупало. Била сломена, отслабнала, изнервена, трябвало ѝ много време, за да се възстанови.

Свидетелката Е. Т. Ш. дава показания, че през 2014г. Г. В. не успяла да засади нивата. Не била допусната до имота по силата на полицейско разпореждане. Преживяла го стресово, чувствата на яд и страх били смесени при нея. Много се притеснила, защото като земеделски производител получава субсидии и може да не ги получи, както и че няма да изпълни договорите. На нивата отишли със земеделска техника и готовност да обработват имота, но не ги допуснали. Това причинило на ищцата много тежки психически изживявания. Отношението към нея от страна на полицаите било арогантно и грубо. Свидетелката е чувала, че има група, която пречи да се обработват нивите, но не знае причините и не знае кой членува в групата.

При така установените факти, Административен съд София - град обосновава следните правни изводи:

Искът е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт и действия, срещу надлежен ответник – ОДМВР – С..

Неоснователни са възраженията на ответника, че има други образувани и висящи съдебни производства със същия предмет и страни. При извършена служебна справка, съдът установи, че адм.дело № 3364/2020г. на АССГ е прекратено с Определение № 3115/29.04.2021г. адм.дело № 4350/2019г. е прекратено с Определение № 4046/29.05.2019г., а адм. дело № 4283/2019г. е с ищец Н. М. Н..

Разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

По делото безспорно е установен незаконосъобразен административен акт, а именно разпореждане на М. при РУП [населено място] от 26.04.2014г., с което на основание чл. 55 от ЗМВР на ищцата е разпоредено да не предприема агротехнически мероприятия в имот № 003003, находящ се в землището на [населено място], Област С. с площ от 272.30 дка до разрешаване на спора по законоустановения ред. Разпореждането е отменено с Решение №62/10.10.2014г. на Административен съд – Силистра по адм.дело №85/2014г., оставено в сила с Решение № 241/11.01.2016г. на ВАС на РБ по адм. дело №1252/2015г.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ , следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2.настъпили вреди и 3.наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

По отношение на иска за неимуществени вреди: Съобразно установената фактическа обстановка и събраните доказателствени материали по делото, настоящият състав приема, че са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността на ответника по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно: наличието на отменен незаконосъобразен акт – разпореждане на М. при РУП [населено място] от 26.04.2014г. Съдебното решение, с което е отменено полицейското разпореждане е

влязло в сила на 11.01.2016г. Искът е предявен срещу надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като ОДМВР - С. е юридическо лице на основание чл. 37, ал. 2 от ЗМВР. Твърдяните вреди от отменената като незаконосъобразното полицейско разпореждане са при и по повод на административна дейност.

По отношение настъпилата неимуществена вреда и причинната връзка между нея и незаконосъобразния административен акт, съдът намира следното:

На ищцата са причинени неимуществени вреди, изразяващи се в стресова реакция с негативни проявления на емоционално и поведенческо ниво. Вредите са доказани със свидетелските показания на разпитаните по делото свидетели Х. Н., Т. Т. и Е. Ш.. Свидетелят Н. дава показания, че Г. Н. не била допусната до обработвания от нея имот в резултат на отмененото като незаконосъобразно полицейско разпореждане. Била притеснена и болезнено изживяла случилото се. Допълнителен стрес ѝ причинили наложената глоба и направените разходи, които нямало откъде да покрие, както и други икономически затруднения от провалената земеделска кампания. Негативни последици имало и в качеството ѝ на земеделски производител. Загубила авторитет, отслабнала, чувствала се зле и продължава да се чувства зле. Първите години имала психически проблеми, загубила пари, имала наложени глоби, всичко се натрупало. Била сломена, отслабнала, изнервена, трябвало ѝ много време, за да се възстанови. Настоящата инстанция счита за доказани тези неимуществени вреди. Не се доказва засягане на политическата кариера на ищцата, доколкото свидетелите посочват, че е била кандидат в последните парламентарни избори, нито сриване на авторитета ѝ пред магистрати, адвокати, политици, общественици и правозащитници, МЗХ и ДФ „Земеделие“. Не се доказва да са я напуснали множество политически последователи, както и последователите ѝ като правозащитник, нито, че е провалено издигането ѝ на висши държавни длъжности. Въпреки това, в резултат на полицейското разпореждане се доказва ищцата да е преживяла негативни последици като отрицателни чувства като стрес, уплаха, опасения и тревога, гняв. Периодът на негативните психологически изживявания по показанията на свидетелите е относително продължителен, от 26.04.2014г. до датата на предявяване на иска.

За тези вреди е доказана пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с отмененото като незаконосъобразно полицейско разпореждане. Съдът намира, че е налице причинена вреда, която подлежи на обезщетяване и причинна връзка между отменения като незаконосъобразен акт и част от претендираните неимуществени вреди. Съгласно практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.01.2006 г. по гр.д. № 23/2005г., Решение №129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003г. е възприето, че “...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоположния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната

връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите“. Следователно налице е причинна връзка по чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. които са вследствие от увреждането. Непосредствени са вредите, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Вредата се изразява в неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на задържания.

Относно размера на обезщетението за неимуществени вреди: Предвид обстоятелството, че в ЗОДОВ липсва разпоредба за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, то следва да намери приложение чл.52 от ЗЗД, според който обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Обезщетението предвидено в нормата на чл. 52 ЗЗД, възмездява главно страданията или загубата на морална опора, понесени от ощетения вследствие на увреждането. Задължителни указания в тази посока се съдържат в т.ІІ на ППВС № 4/1968г.

Съдът намира за основателно направеното от ответната страна възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Настоящият състав намира, че обезщетението, което следва да се присъди на ищцата за претърпени неимуществени вреди вследствие отмяната на незаконосъобразния административен акт възлиза в размер на 3300 лева. Съдът счита сумата за справедлива, предвид претърпените от Г. В. Н. неимуществени вреди. До пълния предявен размер искът следва да бъде отхвърлен. Искът за обезщетение за неимуществени вреди е основателен и доказан до посочения размер от 3300 лева, като за разликата до претендираната сума от 500 000 лева, същият следва да бъде отхвърлен.

Предвид претендираното присъждане на законна лихва, съдът споделя становището, че задължението за лихва има акцесорен характер като следва съдбата на главното вземане. Съобразно обстоятелството, че искът за заплащане на обезщетение е частично основателен, то и претенцията по дължимото относно мораторна лихва върху главницата от датата на влизане в сила на съдебното решение за отмяна на разпореждането като незаконосъобразно до датата на окончателното плащане е основателна.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК, настоящият състав следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, на ищцата следва да се присъдят направените по делото разноски, които са в размер на 10.00 лева държавна такса и минимално възнаграждение за един адвокат, съразмерно с уважената част на иска, при условията на чл. 38, ал.1, т. 3 и чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата. Предвид уважената част от иска, ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 461 лева за адвокатско възнаграждение. Общо на ищцата са дължими 471 лева за разноски. На ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ в претендирания размер от 200 лева в отговора на исковата молба.

Така мотивиран, Административен съд София - град, I – во отделение 43 състав:

Р Е Ш И

:

ОСЪЖДА Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи –С. с адрес [населено място], [улица] да заплати на Г. В. Н., ЕГН [ЕГН] с адрес [населено място],[жк], [улица] по иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, сумата от 3300 /три хиляди и триста/ лева, обезщетение за неимуществени вреди от незаконосъобразно разпореждане на М. М. Й. К. при РУП [населено място] от 26.04.2014г., ведно със законната лихва от 11.01.2016г. до окончателното плащане. **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата част, за разликата над 3300 лв. до 500 000 лв. като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи –С. с адрес [населено място], [улица] да заплати на Г. В. Н., ЕГН [ЕГН] с адрес [населено място],[жк], [улица] сумата от 471 /четиристотин седемдесет и един / лева разноски по делото, съобразно уважената част на иска.

ОСЪЖДА Г. В. Н., ЕГН [ЕГН] да заплати на Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – С. с адрес [населено място], [улица] сумата от 200 /двеста/ лева разноски по делото, съобразно отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: